ΑΡΧΗ 1ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ & ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ & ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ ΤΕΤΑΡΤΗ 8 ΙΟΥΝΙΟΥ 2022

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΧΗΜΕΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΠΕΝΤΕ (5)

<u>OEMA A</u>

Για τις προτάσεις **Α1** έως και **Α5** να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της πρότασης και δίπλα το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή επιλογή.

- Α1. Από τις παρακάτω ηλεκτρονιακές δομές αντιστοιχεί σε παραμαγνητικό στοιχείο η:
  - α . 1s².
  - β . $1s^2 2s^2 2p^6$.
  - γ . $1s^2 2s^2 2p^4$.
  - δ. $1s^22s^22p^63s^23p^64s^2$.

Μονάδες 5

- Α2. Ενδόθερμη αντίδραση είναι η:
  - α . $C(s) + O_2(g) \rightarrow CO_2(g)$.
  - β . $2H_2(g) + O_2(g) \rightarrow 2H_2O(g)$.
  - y. $Mg(g) \rightarrow Mg^+(g) + e^-$.
  - δ. NaOH(aq) + HCI(aq) $\rightarrow$ NaCl(aq) + H₂O(I).

Μονάδες 5

- Α3. Από τα παρακάτω διαλύματα ρυθμιστικό είναι:
  - α. NaOH 0,1M NaCl 0,1M.
  - β. NaCN 1M HCN 1M.
  - y. KCN 0,1M NaCN 1M.
  - δ. NaOH 0,1M NH₃ 0,1M.

Μονάδες 5

- **Α4.** Η οργανική ένωση που αντιδρά με διάλυμα I₂ / NaOH προς σχηματισμό κίτρινου ιζήματος είναι η:
  - α. CH₃COOH.
  - **β.** HCHO.
  - γ. CH₃COCH₃.
  - δ. CH₃CH₂CH₂OH.

Μονάδες 5

ΑΡΧΗ 2ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ & ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ

- **A5.** Ο σ δεσμός μεταξύ των $\overset{1}{C}$ και $\overset{2}{C}$ στην ένωση $\overset{4}{C}H_3\overset{3}{C}H_2\overset{2}{C}H_2\overset{1}{C}OOH$ σχηματίζεται με επικάλυψη υβριδικών τροχιακών:
  - α . $sp^2 sp^3$.
  - β . sp-sp³.
  - γ . sp-sp.
  - δ . $sp^2 sp^2$.

Μονάδες 5

OEMA B

- **Β1.** Διαθέτουμε διάλυμα HCOOH συγκέντρωσης 0,1 Μ. Να εξηγήσετε πώς μεταβάλλονται (αυξάνονται/μειώνονται/παραμένουν σταθερά) τα μεγέθη: βαθμός ιοντισμού (α) και συγκέντρωση οξωνίων [H₃O⁺], όταν:
  - α. προσθέσουμε Η2Ο. (μονάδες 2)
  - **β.** προσθέσουμε αέριο HCl, χωρίς μεταβολή όγκου. (μονάδες 4)

Τα δεδομένα του προβλήματος επιτρέπουν τις γνωστές προσεγγίσεις και η θερμοκρασία παραμένει σταθερή.

Μονάδες 6

- **B2.** α. Να γίνει ηλεκτρονιακή δόμηση σε υποστιβάδες των $_8$ Ο, $_{15}$ Ρ $^{3-}$, $_{16}$ S, $_{16}$ S $^{2-}$. (μονάδες 4)
  - β. Να κατατάξετε κατά αύξουσα σειρά μεγέθους τα παραπάνω άτομα και ιόντα (μονάδα 1) αιτιολογώντας την απάντησή σας. (μονάδες 3)

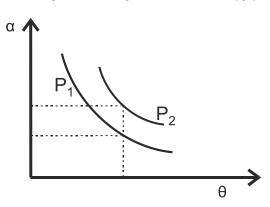
Μονάδες 8

- **Β3.** Διαθέτουμε δύο διαλύτες, H₂O και CCI₄. Να εξηγήσετε σε ποιον διαλύτη μπορούν να διαλυθούν καλύτερα οι ακόλουθες χημικές ενώσεις:
  - α. KCl.
  - **β.** C₆H₁₄ (εξάνιο).
  - y. CH₃OH.

Μονάδες 6

Β4. Σε δοχείο μεταβλητού όγκου πραγματοποιείται η χημική ισορροπία:

$$2A(g) + B(g) \rightleftharpoons 2\Gamma(g)$$

ΤΕΛΟΣ 2ΗΣ ΑΠΟ 5 ΣΕΛΙΔΕΣ

ΑΡΧΗ 3ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ & ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ

Στο παραπάνω διάγραμμα δίνονται δύο γραφικές παραστάσεις της απόδοσης α σε συνάρτηση με τη θερμοκρασία θ σε δύο διαφορετικές τιμές πίεσης P_1 και P_2 .

- α. Να εξηγήσετε αν η αντίδραση είναι εξώθερμη ή ενδόθερμη. (μονάδες 2)
- **β.** Να εξηγήσετε ποια από τις δύο πιέσεις P₁, P₂ είναι μεγαλύτερη. (μονάδες 3)

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Δίνονται οι παρακάτω χημικές αντιδράσεις:

$$Cu(s) + H_2SO_4(aq) \xrightarrow{\pi \cup K \vee \acute{0}} CuSO_4(aq) + SO_2(g) + H_2O(I)$$

$$Fe(s) + HNO_3(aq) \xrightarrow{\pi \cup K \vee \acute{0}} Fe(NO_3)_3(aq) + NO_2(g) + H_2O(I)$$

- α. Να ισοσταθμιστούν οι αντιδράσεις. (μονάδες 2)
- **β.** Να καθορίσετε το οξειδωτικό και αναγωγικό σώμα σε κάθε αντίδραση. (μονάδες 4)

Μονάδες 6

Γ2. Τα παραγόμενα αέρια SO₂ και NO₂ διοχετεύονται σε δοχείο σταθερού όγκου V = 1L και αποκαθίσταται η χημική ισορροπία:

$$SO_2(g) + NO_2(g) \rightleftharpoons SO_3(g) + NO(g)$$

Αν στην κατάσταση χημικής ισορροπίας περιέχονται 0,2 mol SO_2 , 0,6 mol NO_2 , 0,6 mol SO_3 και 0,6 mol NO, να υπολογίσετε:

- α. τη σταθερά Κα της χημικής ισορροπίας. (μονάδες 2)
- β. την απόδοση της αντίδρασης. (μονάδες 4)
- γ. πόσα mol SO₂ πρέπει να προστεθούν επιπλέον στο αρχικό μίγμα SO₂ και NO₂ ώστε το SO₂ να βρεθεί σε περίσσεια και η απόδοση της αντίδρασης να παραμείνει η ίδια. (μονάδες 5)

Καθ' όλη τη διάρκεια των πειραμάτων η θερμοκρασία δεν μεταβάλλεται.

Μονάδες 11

Γ3. Το παραγόμενο αέριο ΝΟ διοχετεύεται σε δοχείο που περιέχει O₂. Στους 25° C και πίεση P = 1 atm πραγματοποιείται η μονόδρομη αντίδραση

$$2NO(g) + O_2(g) \rightarrow 2NO_2(g)$$

για την οποία δίνονται τα παρακάτω πειραματικά δεδομένα:

πείραμα	[NO] _{αρχ} / mol·L ⁻¹	[O ₂] _{αρχ} / mol·L ⁻¹	u _{αρχ} / mol·L ⁻¹ ·s ⁻¹
1	2 · 10-2	5 · 10 ⁻³	3,2 · 10 ⁻³
2	4 · 10-2	5 · 10 ⁻³	12,8 · 10 ⁻³
3	2 · 10-2	2,5 · 10 ⁻³	1,6 · 10 ⁻³

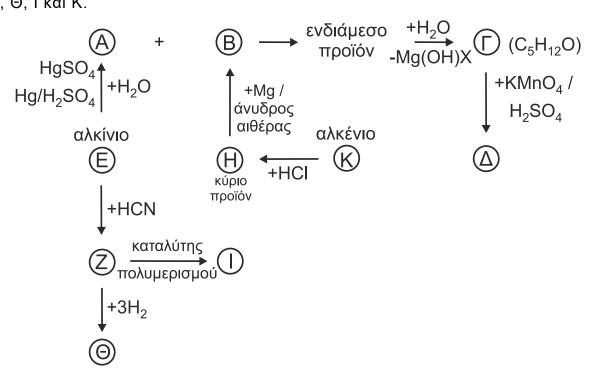
- α. Να γράψετε τον νόμο ταχύτητας της αντίδρασης. (μονάδες 5)
- **β.** Να υπολογίσετε την αριθμητική τιμή της σταθεράς ταχύτητας της αντίδρασης και τις μονάδες της. (μονάδες 3)

Μονάδες 8

ΑΡΧΗ 4ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ & ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Να γράψετε τους συντακτικούς τύπους των οργανικών ενώσεων Α, Β, Γ, Δ, Ε, Ζ, Η, Θ, Ι και Κ.

Μονάδες 10

Δ2. Υδατικό διάλυμα πρωτοταγούς αμίνης RNH₂ ογκομετρείται με πρότυπο διάλυμα HCl. Κατά την προσθήκη 20 mL διαλύματος HCl, η συγκέντρωση [OH⁻] στους 25° C βρέθηκε ίση με 8 · 10⁻⁴ M. Μετά την προσθήκη επιπλέον 40 mL διαλύματος HCl, η ογκομέτρηση καταλήγει στο ισοδύναμο σημείο. Να υπολογίσετε τη σταθερά ιοντισμού K₀ της αμίνης.

Μονάδες 6

Δ3. Η βιομηχανία χρησιμοποιεί τον συμπολυμερισμό προκειμένου να βελτιώσει τις ιδιότητες των υλικών. Δίνεται η παρακάτω αντίδραση συμπολυμερισμού:

$$vCH_2 = CH - CH = CH_2 + \mu CH_2 = CH \longrightarrow (-CH_2 - CH = CH - CH_2)_{\nu} (CH_2 - CH -)_{\mu}$$

$$C \equiv N$$

$$\sigma u \mu \pi o \lambda u \mu \epsilon \rho \epsilon \varsigma A$$

53,8 g του συμπολυμερούς A διαλύονται σε κατάλληλο διαλύτη και προκύπτει διάλυμα όγκου 0,3 L, το οποίο παρουσιάζει ωσμωτική πίεση $\Pi=0,082$ atm στους 27° C.

- i) Να βρεθεί η σχετική μοριακή μάζα (M_r) του συμπολυμερούς Α. (μονάδες 4)
- ii) Ακολούθως 5,38g του συμπολυμερούς Α αντιδρούν πλήρως με H₂ (η αντίδραση να θεωρηθεί ποσοτική) και διαλύονται σε νερό οπότε προκύπτει διάλυμα όγκου 50 mL, τα οποία απαιτούν για την πλήρη εξουδετέρωσή τους 20 mL πρότυπου διαλύματος HCl 1 M. Να υπολογίσετε τις τιμές ν και μ των μονομερών που σχηματίζουν ένα μόριο του συμπολυμερούς Α (μονάδες 3) καθώς και τη μάζα του H₂ που καταναλώθηκε. (μονάδες 2)

Μονάδες 9

ΑΡΧΗ 5ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ & ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ

Δίνονται ότι:

- A_r : H =1, C = 12, N = 14
- R = 0,082 L · atm / mol · K
- $K_W = 10^{-14}$

Τα δεδομένα του προβλήματος επιτρέπουν τις γνωστές προσεγγίσεις.

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζομένους)

- 1. Στο εξώφυλλο να γράψετε το εξεταζόμενο μάθημα. Στο εσώφυλλο πάνω-πάνω να συμπληρώσετε τα ατομικά στοιχεία μαθητή. Στην αρχή των απαντήσεών σας να γράψετε πάνω-πάνω την ημερομηνία και το εξεταζόμενο μάθημα. Να μην αντιγράψετε τα θέματα στο τετράδιο και να μη γράψετε πουθενά στις απαντήσεις σας το όνομά σας.
- 2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων, αμέσως μόλις σας παραδοθούν. Τυχόν σημειώσεις σας πάνω στα θέματα δεν θα βαθμολογηθούν σε καμία περίπτωση. Κατά την αποχώρησή σας, να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
- **3.** Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα **μόνο** με μπλε ή **μόνο** με μαύρο στυλό με μελάνι που δεν σβήνει.
- 4. Κάθε απάντηση επιστημονικά τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
- 5. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
- 6. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: 10.00 π.μ.

ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ

ΤΕΛΟΣ 5ΗΣ ΑΠΟ 5 ΣΕΛΙΔΕΣ